

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 182 (XXVI) — Nr. 889

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 8 decembrie 2014

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
D E C R E T E		
825.	— Decret privind conferirea Ordinului Național <i>Steaua României</i> în grad de <i>Mare Ofițer</i>	2
826.	— Decret privind conferirea Ordinului Național <i>Serviciul Credincios</i>	2
827.	— Decret privind conferirea unor decorații	3
828.	— Decret privind conferirea unor decorații	3–5
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 515 din 9 octombrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 10 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru	5–7
	Decizia nr. 522 din 9 octombrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 94 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici	8–9
	Decizia nr. 574 din 16 octombrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 216/2008 privind transmiterea cu titlu gratuit a unui pachet de 1.369.125 de acțiuni deținute de stat la Compania Națională „Administrația Porturilor Maritime” — S.A. Constanța, reprezentând 20% din capitalul social, către Consiliul Local al Municipiului Constanța	10–13
	Decizia nr. 681 din 13 noiembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 55 alin. (4) lit. k ¹) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal	14–16

D E C R E T E**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****privind conferirea Ordinului Național *Steaua României*
în grad de *Mare Ofițer***

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (1), ale art. 6 lit. A și ale art. 10 din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, având în vedere propunerea guvernatorului Băncii Naționale a României, în semn de înaltă apreciere pentru dăruirea și competența dovedite în întreaga sa activitate academică, pentru contribuția determinantă avută în asigurarea stabilității financiare a României, precum și pentru promovarea, în mediile politice și economice internaționale, a transformărilor democratice petrecute în țara noastră,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se conferă Ordinul Național *Steaua României* în grad de *Mare Ofițer* domnului profesor dr. Virgiliu Jorj Stoenescu, membru al Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
TRAIAN BĂSESCU

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

București, 4 decembrie 2014.
Nr. 825.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind conferirea Ordinului Național *Serviciul Credincios***

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (3), ale art. 6 lit. A și ale art. 10 din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, în semn de înaltă apreciere pentru competența și profesionalismul dovedite pe parcursul derulării proiectului de consolidare și modernizare a Teatrului Național „I. L. Caragiale” din București,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Se conferă Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de *Comandor* domnului inginer Petre Badea, director general, Societatea Comercială „Aedificia Carpați” — S. A.

Art. 2. — Se conferă Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de *Ofițer* domnului arhitect dr. Romeo-Ștefan Belea.

Art. 3. — Se conferă Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de *Cavaler* domnului arhitect Gabriel-Cosmin Ghelmegeanu.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
TRAIAN BĂSESCU

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

București, 4 decembrie 2014.
Nr. 826.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind conferirea unor decorații

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, precum și ale art. 4 alin. (3), ale art. 6 lit. A și ale art. 10 din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, în semn de înaltă apreciere pentru competența și profesionalismul dovedite în afirmarea intereselor României,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Se conferă Ordinul Național *Steaua României* în grad de *Ofițer*, cu însemn pentru civili:

1. domnului Diaconescu Cristian, consilier prezidențial (2012—2014);

2. domnului Fota Iulian, consilier prezidențial;

3. doamnei Ilinoiu Anca Ileana, consilier prezidențial;

4. domnului Lăzăroiu Sebastian Laurențiu, consilier prezidențial (2007—2011, 2012—2014).

Art. 2. — Se conferă Ordinul Național *Steaua României* în grad de *Ofițer*, cu însemn pentru militari, domnului general Opreșor Ion, consilier de stat.

Art. 3. — Se conferă Ordinul Național *Steaua României* în grad de *Cavaler*, cu însemn pentru civili:

1. domnului Chifu Iulian, consilier prezidențial;

2. domnului Dinu Claudiu Constantin, consilier prezidențial;

3. domnului Drăgoi Bogdan Alexandru, consilier prezidențial;

4. domnului Mănoiu Bogdan, consilier prezidențial.

Art. 4. — Se conferă Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de *Comandor*, cu însemn pentru civili:

1. domnului Angelescu Gheorghe, consilier de stat;

2. doamnei Iana Andreia Cristina, consilier de stat.

Art. 5. — Se conferă Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de *Ofițer*, cu însemn pentru civili:

1. doamnei Dinu Delia, consilier de stat;

2. domnului Pișcociu Gabriel-Cristian, consilier de stat.

Art. 6. — Se conferă Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de *Cavaler*, cu însemn pentru civili:

1. doamnei Cătănescu Anca Carmen, consilier de stat;

2. domnului Murgeanu Răzvan, consilier de stat (2013—2014);

3. domnului Onaca Dorel Constantin, consilier de stat;

4. domnului Oprea Bogdan, consilier de stat (2012—2014).

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

TRAIAN BĂSESCU

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU

VICTOR-VIOREL PONTA

București, 4 decembrie 2014.

Nr. 827.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind conferirea unor decorații

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, precum și ale art. 4 alin. (3), ale art. 6 lit. A și B, ale art. 7 lit. A, ale art. 8 lit. A și ale art. 10 din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată,

în semn de înaltă apreciere pentru îndeplinirea cu profesionalism și abnegație a sarcinilor de serviciu specifice Administrației Prezidențiale,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Se conferă Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de *Comandor*, cu însemn pentru militari, domnului general de brigadă Șomordolea Mihai.

Art. 2. — Se conferă Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de *Ofițer*, cu însemn pentru civili:

1. domnului Albu Ioan, șef birou;

2. doamnei Ancu Anișoara, consilier;

3. doamnei Banu Isabela Elena, director de cabinet;

4. doamnei Bădiță Valentina, consilier;

5. doamnei Burcă Victoria, consilier;

6. doamnei Chiru Liliana, consilier;

7. doamnei Cioarcă Maria Ramona, consilier;

8. doamnei Ciobanu Mihaela Loredana, consilier;

9. doamnei Copaci Claudia Mihaela, director de cabinet;

10. domnului Dincă Ștefan-Daniel, șef birou;

11. doamnei Dinu Ana-Maria, consilier;

12. doamnei Dumitru Oana Roxana, consilier juridic;

13. doamnei Ghimiși Eugenia Elena, director de cabinet;

14. doamnei Ionaș Claudia-Elena, consilier;

15. doamnei Ioniță Florica, consilier;

16. doamnei Liliac Ramona, consilier juridic;

17. doamnei Macovei Iustina, consilier;

18. domnului Marinescu Alexandru, consilier;

19. doamnei Mayerzedt Ileana, consilier;

20. doamnei Mihăilescu Doina, director;

21. doamnei Nanu Andreea, consilier;

22. domnului Nedelea Radu-Marius, auditor;

23. domnului Piteș Cristian-Constantin, șef birou;

24. domnului Popa Ioan-Mihai, consilier;

25. domnului Popescu Andrei-Vlad, consilier;

26. doamnei Răileanu Elena-Catia, consilier;

27. domnului Tiron Tudor-Radu, consilier;

28. doamnei Tulică Adina-Loredana, consilier.

Art. 3. — Se conferă Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de *Ofițer*, cu însemn pentru militari:

1. domnului chestor general de poliție Merce Terente;
2. domnului chestor șef de poliție Crișan Ion;
3. domnului general de brigadă Popescu Constantin.

Art. 4. — Se conferă Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de *Cavaler*, cu însemn pentru civili:

1. doamnei Ilie Camelia-Tatiana, consilier;
2. doamnei Nove Coralia-Denisa, consilier.

Art. 5. — Se conferă Ordinul Național *Pentru Merit* în grad de *Comandor*, cu însemn pentru civili:

1. domnului Brâncuș Constantin Paul, consilier;
2. doamnei Dascălu Claudia-Ilona, consilier juridic;
3. doamnei Iacobescu Florina, consilier;
4. domnului Mănescu Ioan, director;
5. domnului Nove Eugen, consilier juridic;
6. domnului Popescu Nicolae-Anton, consilier;
7. doamnei Porubin Arina-Adriana, consilier juridic;
8. doamnei Săvulescu Ioana, consilier;
9. doamnei Sultănescu Mioara, director;
10. domnului Tătaru Andrei, consilier;
11. doamnei Toader Mihaela, consilier;
12. domnului Voicu Nicu, consilier.

Art. 6. — Se conferă Ordinul Național *Pentru Merit* în grad de *Ofițer*, cu însemn pentru civili:

1. doamnei Barbu Cristina Mădălina, consilier;
2. doamnei Bașica Floriana, consilier;
3. domnului Băjan Andrei Ovidiu, consilier;
4. doamnei Bratu Irinela-Cipriana, consilier;
5. doamnei Chiru Maria Camelia, consilier;
6. doamnei Ciobanu Ana-Maria Irina, consilier juridic;
7. doamnei Ciubuc Elena, șef serviciu;
8. domnului Dascălu Cristian-Eduard, consilier;
9. doamnei Dinu Marinela, director;
10. doamnei Gheorghe Valentina, consilier;
11. domnului Goga Aurel, consilier;
12. doamnei Iriza Mihaela Valentina, consilier;
13. domnului Iriza Ștefan, consilier juridic;
14. doamnei Lală Daniela, consilier;
15. doamnei Lazăr Cristiana, consilier;
16. doamnei Leonte Maria, consilier;
17. doamnei Marica Mirela Ioana, consilier;
18. doamnei Nedelcu Ioana, consilier;
19. doamnei Pantazi Antoaneta-Eleonora, consilier;
20. doamnei Păsărică Ionela, consilier;
21. doamnei Pîrvu Veronica, consilier juridic;
22. doamnei Popa Sanda-Cristina, consilier;
23. domnului Stîngaciu Laurențiu-Gheorghe, consilier;
24. doamnei Vasilescu Irina, consilier;
25. doamnei Zai Gabriela Maria, consilier;
26. doamnei Zugrăvescu Doina, consilier.

Art. 7. — Se conferă Ordinul Național *Pentru Merit* în grad de *Ofițer*, cu însemn pentru militari, domnului chestor de poliție Făgăraș Marin.

Art. 8. — Se conferă Ordinul Național *Pentru Merit* în grad de *Cavaler*, cu însemn pentru civili:

1. doamnei Arsenie Maria-Luisa, consilier juridic;
2. doamnei Burcea Aurelia, consilier;
3. doamnei Cantemir Ana Maria, consilier;
4. doamnei Chiroiu Irina-Sorina, consilier;
5. doamnei Damian Florentina, consilier;
6. doamnei Floricel Gabriela, consilier;
7. doamnei Gheorghe Mihaela-Camelia, consilier;
8. doamnei Ioniță Diana-Gabriela, consilier;
9. doamnei Irofti Raluca Elena, consilier;
10. domnului Jujan Cristian-Andrei, consilier;

11. domnului Morocoș Mihai Cristian, referent de specialitate;

12. domnului Pătru Bogdan Costin, consilier;

13. doamnei Petre Ana-Elisabeta, consilier;

14. doamnei Poiana Ilinca Oana, consilier;

15. domnului Popescu Dragoș Ștefan, consilier;

16. domnului Sandu Mihai, consilier;

17. doamnei Sauliuc Adriana Livia, consilier;

18. doamnei Stănescu Viorica Mirela, consilier;

19. domnului Stencoane Paul-Cătălin, consilier;

20. doamnei Vașcu Liliana, referent de specialitate;

21. domnului Vocea Constantin, consilier.

Art. 9. — Se conferă Ordinul *Meritul Cultural* în grad de *Comandor*, categoria E „Patrimoniul cultural național”:

1. domnului Ipate Mihail-Minel, istoric, Muzeul Național Cotroceni;

2. doamnei Lazăr Mariana, istoric, Muzeul Național Cotroceni.

Art. 10. — Se conferă Ordinul *Meritul Cultural* în grad de *Ofițer*, categoria C „Arte plastice”, doamnei Lungu Maria, restaurator, Muzeul Național Cotroceni.

Art. 11. — Se conferă Ordinul *Meritul Cultural* în grad de *Cavaler*, categoria E „Patrimoniul cultural național”:

1. doamnei Iorga Livia, muzeograf, Muzeul Național Cotroceni;

2. doamnei Mureșan Rodica-Constanța, restaurator, Muzeul Național Cotroceni;

3. doamnei Năstase Mariana, conservator, Muzeul Național Cotroceni;

4. doamnei Tufan Elena, conservator, Muzeul Național Cotroceni.

Art. 12. — Se conferă Ordinul *Bărbăție și Credință* în grad de *Ofițer*, cu însemn pentru militari, domnului colonel Daczo Bogdan.

Art. 13. — Se conferă Ordinul *Virtutea Militară* în grad de *Cavaler*, cu însemn pentru militari, domnului colonel Anicescu Mircea.

Art. 14. — Se conferă Crucea Națională *Serviciul Credincios*, clasa I, cu însemn pentru civili, doamnei Găvrus Rodica, referent.

Art. 15. — Se conferă Crucea Națională *Serviciul Credincios*, clasa a II-a, cu însemn pentru civili:

1. doamnei Câmpean Margareta, referent;

2. domnului Mișcoci Sorin-Dumitru, referent;

3. doamnei Petre Florentina, referent.

Art. 16. — Se conferă Medalia Națională *Serviciul Credincios*, clasa I, cu însemn pentru civili, doamnei Chircă Mioara-Elena, șef serviciu.

Art. 17. — Se conferă Medalia Națională *Serviciul Credincios*, clasa a II-a, cu însemn pentru civili, doamnei Vlăsceanu Livia, referent.

Art. 18. — Se conferă Medalia Națională *Serviciul Credincios*, clasa a III-a, cu însemn pentru civili:

1. doamnei Gherghe Marcela, referent;

2. doamnei Mainerici Georgeta, referent;

3. doamnei Vișan Iuliana, referent.

Art. 19. — Se conferă Medalia Națională *Pentru Merit*, clasa I, cu însemn pentru civili:

1. doamnei Brobonea Corina, referent;

2. doamnei Negroiu Daniela, referent.

Art. 20. — Se conferă Medalia Națională *Pentru Merit*, clasa a III-a, cu însemn pentru civili:

1. doamnei Agrigoroaiei Nina, muncitor calificat;

2. doamnei Anton Nicoleta, muncitor calificat;

3. doamnei Bodros Maria, muncitor calificat;

4. domnului Bobolocu Iulian, muncitor calificat;

5. doamnei Chiru Rodica, muncitor calificat;

6. domnului Dăbuleanu Florea, muncitor calificat;

7. domnului Dincă Dumitru, muncitor calificat;

8. domnului Dragomir Iulian, muncitor calificat;	16. domnului Popa Teodor-Sorin, muncitor calificat;
9. domnului Drăgușin Mihai, muncitor calificat;	17. doamnei Preda Georgeta, muncitor calificat;
10. domnului Golea Neculai, muncitor calificat;	18. doamnei Radu Ecaterina, muncitor calificat;
11. doamnei Grigore Adriana, muncitor calificat;	19. doamnei Ștefan Rada, muncitor calificat;
12. domnului Lepădatu Aurel, muncitor calificat;	20. doamnei Talianu Adela, muncitor calificat;
13. doamnei Mlisa Carmen, muncitor calificat;	21. domnului Tambac Paul, muncitor calificat;
14. domnului Pană Valeriu, muncitor calificat;	22. domnului Trefaș Genu, muncitor calificat;
15. doamnei Petcu Alexandra-Doina, muncitor calificat;	23. doamnei Ursache Angela, muncitor calificat.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
TRAIAN BĂSESCU

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
 Constituția României, republicată,
 contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

București, 4 decembrie 2014.
 Nr. 828.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 515

din 9 octombrie 2014

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 10 alin. (3)
 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru**

Augustin Zegrean	— președinte
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
 Carmen-Cătălina Gliga.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 10 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, excepție ridicată de Adrian Pavel Lungu în Dosarul nr. 20.995/302/2013a1 al Judecătoriei Sectorului 5 București și care constituie obiectul Dosarului nr. 35D/2014 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate. Acesta arată că dispozițiile legale criticate sunt în acord cu normele constituționale invocate, deoarece autorul contestației la executare, ce se face în temeiul unui alt titlu executoriu decât o hotărâre judecătorească, având

posibilitatea să invoce în contestația la executare și motive de fapt sau de drept privitoare la fondul dreptului cuprins în titlul executoriu, beneficiază, practic, de același serviciu public corespunzător exercitării unei noi căi de atac. Or, în această materie, Curtea Constituțională are o bogată jurisprudență prin care arată că dreptul de acces liber la justiție nu semnifică și gratuitatea acestuia, legiuitorul având libertatea de a reglementa taxele judiciare de timbru pentru deducerea costurilor administrării justiției ca serviciu public. Totodată, se arată că, dacă nu ar exista taxa judiciară de timbru la care face referire alin. (3) al art. 10 din ordonanța de urgență criticată, atunci s-ar crea o stare de discriminare între justițiabilii care contestă executarea silită prin acțiune principală și se supun regulilor generale referitoare la taxele judiciare de timbru și cei care, folosind posibilitatea reglementată de dispozițiile legale examinate, utilizează, practic, același serviciu al justiției, fără a se supune, însă, aceleiași obligații. Se susține, în același timp, că justițiabilii pot solicita reduceri, scutiri sau eșalonări ale plății taxei de timbru, în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă. În concluzie, solicită respingerea ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 9 ianuarie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 20.995/302/2013a1, **Judecătoria Sectorului 5 București a**

sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 10 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbre, excepție ridicată de Adrian Pavel Lungu într-o cauză având ca obiect o contestație la executare silită, în cadrul căreia contestatorul a solicitat reexaminarea modului de stabilire a taxei judiciare de timbru.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile de lege criticate împiedică exercitarea dreptului constituțional privind accesul liber la justiție, obstrucția creată fiind una de natură economică. În acest sens, susține că legiuitorul a conceput o normă prin care un debitor, aflat în situația iminentă de a-și pierde practic toată averea sa, este pus în situația de a plăti sume exorbitante numai pentru a solicita controlul de legalitate și temeinicie al actelor de executare ori al executării silite înseși. Mai arată că atât Curtea Europeană a Drepturilor Omului, cât și Curtea de Justiție a Uniunii Europene s-au pronunțat în sensul că accesul liber la justiție nu poate fi îngrădit prin mijloace economice, prin impunerea unor taxe enorme care condiționează exercitarea acțiunii în justiție. De asemenea, Curtea de la Luxembourg a stabilit că instanța națională este obligată să aprecieze, din oficiu, caracterul abuziv al unei clauze contractuale, inclusiv în cazul în care consumatorul se abține să invoce acest aspect fie pentru că nu își cunoaște drepturile, fie pentru că este descurajat să le invoce din cauza cheltuielilor pe care le-ar implica o acțiune în justiție. În concluzie, apreciază că textul de lege criticat contravine prevederilor art. 21 și ale art. 56 din Constituție, dar și ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind dreptul la un proces echitabil, și ale art. 13 din aceeași Convenție, referitoare la dreptul la un recurs efectiv.

6. **Judecătoria Sectorului 5 București** consideră că textul legal criticat nu contravine prevederilor Constituției, deoarece accesul liber la justiție nu interzice stabilirea taxelor judiciare de timbru, fiind justificat ca persoanele care se adresează autorităților judecătorești să contribuie la acoperirea cheltuielilor prilejuite de realizarea actului de justiție. De altfel, în acest sens s-au pronunțat atât Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Hotărârea din 28 mai 1985, pronunțată în Cauza *Ashingdane împotriva Regatului Unit al Marii Britanii*, paragraful 57), cât și Curtea Constituțională (Decizia nr. 948 din 6 iulie 2010 și nr. 1.249 din 22 septembrie 2011).

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Avocatul Poporului** apreciază, în acord cu jurisprudența în materie a Curții Constituționale, că dispozițiile art. 10 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 sunt constituționale.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului și dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție,

precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 10 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013, care au următorul cuprins: „(3) În cazul în care prin contestația la executare silită se invocă, în condițiile art. 712 alin. (2) din Codul de procedură civilă, și motive de fapt sau de drept privitoare la fondul dreptului, taxa de timbru se stabilește potrivit art. 3 alin. (1).”

12. Art. 712 din Codul de procedură civilă (republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 545 din 3 august 2012), plasat în cap. VI din cartea V-a a titlului I — Contestația la executare, prevede la alin. (2) următoarele: „(2) În cazul în care executarea silită se face în temeiul unui alt titlu executoriu decât o hotărâre judecătorească, se pot invoca în contestația la executare și motive de fapt sau de drept privitoare la fondul dreptului cuprins în titlul executoriu, numai dacă legea nu prevede în legătură cu acel titlu executoriu o cale procesuală specifică pentru desființarea lui.”

13. Dispozițiile art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, la care textul criticat face trimitere, reglementează formulele generale de calcul al taxei judiciare de timbru pentru acțiunile și cererile evaluabile în bani, introduse la instanțele judecătorești.

14. Normele constituționale apreciate ca fiind încălcate sunt cele ale art. 21 — *Accesul liber la justiție* și ale art. 56 — *Contribuții financiare*. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind dreptul la un proces echitabil și ale art. 13 din aceeași Convenție, referitoare la dreptul la un recurs efectiv.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate și dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013, Curtea reține mai întâi că, potrivit art. 10 alin. (2) din acest act normativ, „În cazul contestației la executarea silită, taxa se calculează la valoarea bunurilor a căror urmărire se contestă sau la valoarea debitului urmărit, când acest debit este mai mic decât valoarea bunurilor urmărite. Taxa aferentă acestei contestații nu poate depăși suma de 1.000 lei, indiferent de valoarea contestată. În cazul în care obiectul executării silite nu este evaluabil în bani, contestația la executare se taxează cu 100 lei.” Așadar, legiuitorul a reglementat regula generală potrivit căreia nivelul taxei judiciare de timbru aferente contestației la executare este plafonat la maximum 1.000 lei, când obiectul executării este evaluabil în bani, respectiv la 100 lei, când obiectul executării silite nu este evaluabil în bani.

16. Curtea reține totodată că, potrivit normelor de procedură civilă (art. 711 și următoarele din Codul de procedură civilă), contestația la executare vizează faza ultimă a procesului civil, respectiv executarea silită, și poate fi îndreptată împotriva oricărui act de executare. Așadar, ca regulă, obiectul contestației la executare îl poate reprezenta orice act de executare silită, și nu fondul dreptului stabilit în mod irevocabil.

17. Față de acestea, Curtea constată că dispozițiile art. 10 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 instituie o excepție de la regula mai sus evocată, în sensul că permit, prin formularea contestației la executare, antamarea fondului dreptului cuprins în titlul executoriu, deci nu se limitează strict la modalitatea de executare a drepturilor deja stabilite. Excepția este posibilă doar în situația în care executarea silită se face în temeiul unui alt titlu executoriu decât o hotărâre judecătorească. În această ipoteză, potrivit textului legal criticat, debitorul are posibilitatea să invoce și motive de fapt sau de

drept privitoare la fondul dreptului cuprins în titlul executoriu, ceea ce convertește contestația la executare într-o nouă cale de atac cu efect devolutiv, interesul debitorului constând în desființarea titlului executoriu.

18. Având în vedere aceste considerente, Curtea găsește ca firească distincția operată de legiuitor între situația reglementată la art. 10 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 și cea corespunzătoare art. 10 alin. (3) din aceeași ordonanță. Așa fiind, formula de calcul al taxei judiciare de timbru aferentă unei astfel de contestații la executare (atipice) se calculează la fel ca în cazul unei noi acțiuni judiciare, deci prin raportare la art. 3 alin. (1) din ordonanță. Dacă o asemenea taxă judiciară de timbru nu ar fi fost reglementată, legiuitorul ar fi generat o discriminare negativă a justițiabililor ce formulează contestația la executare pe calea acțiunii principale, în condițiile art. 10 alin. (2), ceea ce ar fi fost contrar art. 16 alin. (1) din Constituție.

19. Cu privire la instituirea taxelor judiciare de timbru, Curtea Constituțională are o bogată jurisprudență, în acord cu cea a Curții Europene a Drepturilor Omului. Astfel, prin Decizia nr. 504 din 20 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 377 din 8 iunie 2010, Decizia nr. 948 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 546 din 4 august 2010, sau Decizia nr. 1.202 din 5 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 743 din 8 noiembrie 2010, Curtea a statuat că accesul liber la justiție nu interzice stabilirea taxelor de timbru în justiție, fiind justificat ca persoanele care se adresează autorităților judecătorești să contribuie la acoperirea cheltuielilor prilejuite de realizarea actului de justiție. În virtutea dispozițiilor constituționale ale art. 56 alin. (1), potrivit cărora «*Cetățenii au obligația să contribuie, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice*», plata taxelor și a impozitelor reprezintă o obligație constituțională a cetățenilor. Echivalentul taxelor judiciare de timbru este integrat în valoarea cheltuielilor stabilite de instanța de judecată prin hotărârea pe care o pronunță în cauză, plata acestora revenind părții care cade în pretenții. În același sens este, de altfel, și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în care s-a statuat că o caracteristică a principiului liberului acces la justiție este aceea că nu este un drept absolut (de exemplu, Hotărârea din 28 mai 1985, pronunțată în Cauza *Ashingdane împotriva*

Regatului Unit al Marii Britanii). Astfel, acest drept, care cere prin însăși natura sa o reglementare din partea statului, poate fi subiectul unor limitări, atât timp cât nu este atinsă însăși substanța sa.

20. Totodată, Curtea, în jurisprudența sa, a precizat faptul că, „*în conformitate cu principiile generale ale fiscalității, orice taxă instituită pentru persoane fizice sau juridice trebuie să fie urmată de un serviciu sau o lucrare efectuată în mod direct și imediat de către organe sau instituții publice*” (a se vedea Decizia nr. 176 din 6 mai 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 400 din 9 iunie 2003). Rezultă că, în condițiile în care ar exista o vădită disproporție între taxa datorată și serviciul public efectiv prestat, taxa nu a fost instituită în considerarea contraprestației datorate de stat, ceea ce ar fi contrar art. 56 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia „*Sistemul legal de impuneri trebuie să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale*”.

21. În ceea ce privește susținerile autorului excepției referitoare la cuantumul mare al sumei reprezentând taxa judiciară de timbru, Curtea arată că, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 25 aprilie 2008, a fost reglementată „*acea formă de asistență acordată de stat care are ca scop asigurarea dreptului la un proces echitabil și garantarea accesului egal la actul de justiție, pentru realizarea unor drepturi sau interese legitime pe cale judiciară, inclusiv pentru executarea silită a hotărârilor judecătorești sau a altor titluri executorii*” (art. 1), care se adresează oricărei persoane fizice, „*în situația în care nu poate face față cheltuielilor unui proces sau celor pe care le implică obținerea unor consultații juridice în vederea apărării unui drept sau interes legitim în justiție, fără a pune în pericol întreținerea sa ori a familiei sale*” (art. 4), și se concretizează în „*scutiri, reduceri, eșalonări sau amânări de la plata taxelor judiciare prevăzute de lege, inclusiv a celor datorate în faza de executare silită*” [art. 6 lit. d)]. Așa fiind, Curtea Constituțională nu poate reține criticile de neconstituționalitate formulate prin raportare la prevederile art. 21 și ale art. 56 din Legea fundamentală și ale art. 6 și art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Adrian Pavel Lungu în Dosarul nr. 20.995/302/2013 a 1 al Judecătoriei Sectorului 5 București și constată că dispozițiile art. 10 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 5 București și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 9 octombrie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Claudia-Margareta Krupenschi

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 522

din 9 octombrie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 94 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici

Augustin Zegrean	— președinte
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 94 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, excepție ridicată de Ioanovici Dalibor în Dosarul nr. 2.483/115/2011* al Curții de Apel Timișoara — Secția contencios administrativ și fiscal și care constituie obiectul Dosarului nr. 103D/2014 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției, pentru aceleași considerente reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 539 din 27 aprilie 2010, care, pentru identitate de rațiune, își mențin valabilitatea și în această cauză.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 28 ianuarie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 2.483/115/2011*, **Curtea de Apel Timișoara — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 94 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici**, excepție ridicată de Ioanovici Dalibor într-o cauză având ca obiect soluționarea recursului declarat de acesta împotriva sentinței prin care a fost respinsă acțiunea în anulare a actului administrativ emis de angajator de constatare a suspendării de drept a raporturilor de serviciu dintre acesta și autorul excepției.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile de lege contravin principiului universalității, consacrat de art. 15 alin. (1) din Constituție, principiului egalității în drepturi, reglementat de art. 16 alin. (1) și (2) din aceasta, încalcă prezumția de nevinovăție, prevăzută de art. 23 alin. (11) din Constituție și de art. 6 paragraful 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și aduc atingere dreptului la un nivel de trai decent, prevăzut de art. 47 din Legea fundamentală. Se arată, în acest sens, că măsura suspendării raporturilor de serviciu în temeiul art. 94 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 188/1999 este reglementată în mod discriminatoriu la nivelul funcționarilor publici, având în vedere că, pentru situații similare, Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului și Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor nu prevăd aplicarea aceleiași măsuri. Totodată, legislația română nu oferă protecție prin reglementarea unor

măsuri compensatorii salariale minime în vederea asigurării unui nivel de trai decent în perioada suspendării din funcție, așa cum prevede „Regulamentul nr. 96/2004 în materia funcționarilor publici comunitari”. Nu în ultimul rând, autorul excepției susține că măsura suspendării raporturilor de serviciu răstoarnă prezumția de nevinovăție, aplicabilă inclusiv în materie administrativă, deoarece autoritatea administrativă, în calitate de angajator, dă verdictul de vinovăție înainte ca instanța de judecată să pronunțe o hotărâre definitivă de condamnare.

6. **Curtea de Apel Timișoara — Secția contencios administrativ și fiscal** consideră că textul legal criticat nu contravine prevederilor constituționale invocate.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Avocatul Poporului** apreciază, în acord cu jurisprudența în materie a Curții Constituționale, că dispozițiile legale criticate sunt constituționale.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului și dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 94 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 29 mai 2007, care au următorul cuprins:

— Art. 94 alin. (1) lit. m): „(1) *Raportul de serviciu se suspendă de drept atunci când funcționarul public se află în una dintre următoarele situații: [...]*

m) în cazul în care s-a dispus trimiterea în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni de natura celor prevăzute la art. 54 lit. h)”.

12. Dispozițiile art. 54 lit. h), la care textul criticat face trimitere în redactarea în vigoare la momentul sesizării Curții, prevăd următoarele: „*Poate ocupa o funcție publică persoana care îndeplinește următoarele condiții: [...] h) nu a fost condamnată pentru săvârșirea unei infracțiuni contra umanității, contra statului sau contra autorității, de serviciu sau în legătură cu serviciul, care împiedică înfăptuirea justiției, de fals ori a unor fapte de corupție sau a unei infracțiuni săvârșite cu intenție, care ar face-o incompatibilă cu exercitarea funcției publice, cu excepția situației în care a intervenit reabilitarea.*”

13. Autorul excepției de neconstituționalitate consideră că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 15 alin. (1) privind universalitatea, ale art. 16 alin. (1) și (2) privind egalitatea cetățenilor în fața legii, ale art. 23 alin. (11)

privind prezumția de nevinovăție, ale art. 47 privind nivelul de trai, precum și celor ale art. 6 paragraful 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind prezumția de nevinovăție.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile de lege criticate au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin raportare la aceleași dispoziții din Legea fundamentală ca cele invocate în prezenta cauză și prin prisma unor critici similare (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 539 din 27 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 361 din 2 iunie 2010, Decizia nr. 1.597 din 9 decembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 106 din 10 februarie 2011, Decizia nr. 539 din 28 aprilie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 514 din 21 iulie 2011, sau Decizia nr. 1.006 din 27 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 1 februarie 2013).

15. În jurisprudența sa anterior menționată, Curtea Constituțională a reținut, în esență, că sancțiunea administrativă a suspendării raportului de serviciu al funcționarului public din funcția publică pe care acesta o deține, în cazul în care s-a dispus trimiterea sa în judecată, are ca finalitate protejerea autorității sau a instituției publice față de pericolul continuării activității ilicite și al extinderii consecințelor periculoase ale faptei penale săvârșite de către funcționarul public. Această măsură se aplică tuturor funcționarilor publici aflați în situația prevăzută în ipoteza normei legale, astfel că nu poate fi reținută încălcarea art. 15 și a art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție. În ceea ce privește pretinsa nesocotire a principiului egalității invocată prin comparație cu situația altor categorii de persoane, respectiv polițiștii și parlamentarii, Curtea a constatat că nu poate reține o astfel de critică, din cauza statutului juridic diferit al acestora, care nu permite realizarea unei astfel de comparații. Principiul egalității nu înseamnă uniformitate, astfel că, dacă unor situații egale trebuie să le corespundă un tratament egal, la situații diferite tratamentul juridic nu poate fi decât diferit. Încălcarea principiului egalității și nediscriminării are loc atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, fără a exista o motivare obiectivă și rezonabilă, ipoteză ce nu corespunde situației prezentate în cauză.

16. Referitor la invocarea prevederilor art. 23 alin. (11) din Legea fundamentală, privind prezumția de nevinovăție, Curtea, prin aceleași decizii, a reținut, ținând cont de natura administrativă a acestei măsuri, că nu se pune problema nerespectării prevederilor constituționale și convenționale care

instituie prezumția de nevinovăție, care va trebui însă să fie respectată pe tot parcursul desfășurării întregului proces penal pornit împotriva respectivului funcționar public, până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare. Această constatare este în acord cu cele statuate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în sensul că prezumția de nevinovăție este relevantă nu doar în cadrul procedurilor penale, ci și în alte cazuri în care instanțele naționale nu sunt chemate să se pronunțe asupra problemei vinovăției (Hotărârea din 10 februarie 1995, pronunțată în Cauza *Allenet de Ribemont împotriva Franței*, paragrafele 35—36). Aceasta, deoarece prevederile art. 94 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 188/1999 presupun, prin ipoteză, intervenția instanțelor judecătorești competente care, în cadrul procesului penal declanșat, vor respecta prezumția de nevinovăție, precum și toate garanțiile procedurale ce converg spre realizarea unui proces echitabil.

17. Totodată, Curtea a constatat că textele de lege criticate nu aduc atingere nici dispozițiilor art. 47 din Constituție, observând în acest sens că, potrivit art. 86 alin. (3) din Legea nr. 188/1999, dacă instanța judecătorească dispune achitarea sau încetarea procesului penal, suspendarea din funcția publică încetează, iar funcționarul public respectiv își va relua activitatea în funcția publică deținută anterior și îi vor fi achitate drepturile salariale aferente perioadei de suspendare.

18. Întrucât criticile de neconstituționalitate din prezenta cauză privesc, în esență, aceleași aspecte și având în vedere că nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluțiile și considerentele deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

19. Cu privire la invocarea prevederilor „Regulamentului nr. 96/2004 în materia funcționarilor publici comunitari”, Curtea observă că autorul excepției invocă în mod eronat acest act normativ [Regulamentul (CE) nr. 96/2004 al Comisiei din 30 decembrie 2003 vizează adaptarea mai multor regulamente privind piața zahărului în vederea aderării Republicii Cehe, Estoniei, Ciprului, Letoniei, Lituaniei, Ungariei, Maltei, Poloniei, Sloveniei și Slovaciei la Uniunea Europeană.], fiind vorba, în realitate, despre Regulamentul (CE, Euratom) nr. 723/2004 al Consiliului din 22 martie 2004 de modificare a Statutului funcționarilor Comunităților Europene, precum și a regimului aplicabil celorlalți agenți ai Comunităților, act legislativ care vizează, însă, funcționarii angajați în instituțiile Uniunii Europene, și nu pe cei din cadrul aparatului administrativ ai statelor membre.

20. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ioanovici Dalibor în Dosarul nr. 2.483/115/2011* al Curții de Apel Timișoara — Secția contencios administrativ și fiscal și constată că prevederile art. 94 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Timișoara — Secția contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 9 octombrie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Claudia-Margareta Krupenschi

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 574

din 16 octombrie 2014

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 216/2008
privind transmiterea cu titlu gratuit a unui pachet de 1.369.125 de acțiuni deținute de stat
la Compania Națională „Administrația Porturilor Maritime” — S.A. Constanța, reprezentând 20%
din capitalul social, către Consiliul Local al Municipiului Constanța**

Augustin Zegrean	— președinte
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Irina-Loredana Gulie	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 216/2008 privind transmiterea cu titlu gratuit a unui pachet de 1.369.125 de acțiuni deținute de stat la Compania Națională „Administrația Porturilor Maritime” — S.A. Constanța, reprezentând 20% din capitalul social, către Consiliul Local al Municipiului Constanța, excepție ridicată direct de Avocatul Poporului și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 823D/2014.

2. La apelul nominal răspunde, pentru autorul excepției, doamna consilier Ecaterina Mirea, cu împuternicire la dosar.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului autorului excepției, care solicită admiterea acesteia. În acest sens, susține, în esență, că, întrucât nu deține patrimoniu, Consiliul Local al Municipiului Constanța nu poate fi titularul dreptului de proprietate, acesta aparținând unității administrativ-teritoriale. Astfel, transmiterea pachetului de acțiuni deținute de stat la Compania Națională „Administrația Porturilor Maritime” — S.A. Constanța către Consiliul Local al Municipiului Constanța încalcă dreptul de proprietate privată a statului, atât din perspectiva beneficiarului dreptului, cât și din perspectiva prejudiciului adus statului. Invocă Decizia Curții Constituționale nr. 117 din 6 martie 2014. Depune la dosar concluzii scrise.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de admitere a excepției de neconstituționalitate. În acest sens, arată că, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 517/1998 privind înființarea Companiei Naționale „Administrația Porturilor Maritime” — S.A. Constanța, cu modificările și completările ulterioare, compania desfășoară activități de interes public național, în calitate de autoritate portuară, astfel încât, având în vedere interesul național al acesteia, transmiterea cu titlu gratuit a acțiunilor deținute de stat este de natură a contraveni dreptului

de proprietate privată a statului, această operațiune echivalând cu o veritabilă donație. Se mai arată că, pe de altă parte, titularii dreptului de proprietate nu pot fi decât statul sau unitățile administrativ-teritoriale, iar nu un consiliu local.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Adresa nr. 9.424 din 9 septembrie 2014, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 4.038 din 9 septembrie 2014, în temeiul prevederilor art. 146 lit. d) teza finală din Constituție, ale art. 13 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 32 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, **Avocatul Poporului a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr. 216/2008 privind transmiterea cu titlu gratuit a unui pachet de 1.369.125 de acțiuni deținute de stat la Compania Națională „Administrația Porturilor Maritime” — S.A. Constanța, reprezentând 20% din capitalul social, către Consiliul Local al Municipiului Constanța.**

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate Avocatul Poporului susține că actul normativ criticat, în temeiul căruia a fost transmis către Consiliul Local al Municipiului Constanța dreptul de proprietate asupra unui pachet de 1.369.125 de acțiuni deținute de stat la Compania Națională „Administrația Porturilor Maritime” — S.A. Constanța, încalcă dreptul de proprietate privată al statului și contravine dispozițiilor art. 136 alin. (1) și (2) din Constituție, având în vedere că beneficiarul dreptului transmis nu poate fi titular de drepturi și obligații. În acest sens, arată că, potrivit dispozițiilor art. 121 alin. (2) din Constituție și ale art. 1 alin. (2) lit. d) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, consiliile locale și primarii sunt autorități ale administrației publice, prin care se realizează autonomia locală în comune și orașe, și funcționează ca autorități deliberative, care rezolvă treburile publice din comune și orașe. De asemenea, potrivit art. 21 alin. (1) din Legea nr. 215/2001, unitățile administrativ-teritoriale sunt persoane juridice de drept public, cu capacitate juridică deplină și patrimoniu propriu, titulare ale drepturilor și obligațiilor ce decurg din raporturile cu alte persoane fizice sau juridice, în condițiile legii. Prin urmare, transmiterea unei părți din patrimoniul statului către o entitate care nu poate fi titular de drepturi și obligații, în speță consiliul local, neavând patrimoniu

propriu, constituie o încălcare a dreptului de proprietate privată a statului, prin prisma beneficiarului dreptului.

7. În concluzie, se arată în motivarea excepției de neconstituționalitate, prin transmiterea cu titlu gratuit a unui pachet de 1.369.125. de acțiuni deținute de stat la Compania Națională „Administrația Porturilor Maritime” — S.A. Constanța, reprezentând 20% din capitalul social, către Consiliul Local al Municipiului Constanța, se aduce atingere dreptului de proprietate al statului și al unităților administrativ-teritoriale, astfel cum este prevăzut în art. 136 alin. (2) din Constituție, întrucât titularii dreptului de proprietate nu pot fi decât statul și unitățile administrativ-teritoriale, iar nu consiliile locale sau consiliile județene, care sunt autorități deliberative. Invocă cele statuate în acest sens prin Decizia Curții Constituționale nr. 117 din 6 martie 2014.

8. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) și ale art. 33 din Legea nr. 47/1992, republicată, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctul de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile Legii nr. 216/2008 privind transmiterea cu titlu gratuit a unui pachet de 1.369.125 de acțiuni deținute de stat la Compania Națională „Administrația Porturilor Maritime” — S.A. Constanța, reprezentând 20% din capitalul social, către Consiliul Local al Municipiului Constanța, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 734 din 30 octombrie 2008. Actul normativ criticat cuprinde patru articole, potrivit cărora:

— Art. 1: „Se aprobă transmiterea cu titlu gratuit a unui pachet de 1.369.125 de acțiuni deținute de stat la Compania Națională «Administrația Porturilor Maritime» — S.A. Constanța către Consiliul Local al Municipiului Constanța.”

— Art. 2: „Transmiterea acțiunilor se face pe bază de protocol încheiat între Ministerul Transporturilor și Consiliul Local al Municipiului Constanța.”

— Art. 3: „În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Adunarea generală a acționarilor a Companiei Naționale «Administrația Porturilor Maritime» — S.A. Constanța va proceda la înscrierea mențiunilor necesare la oficiul registrului comerțului, în condițiile legii.”

— Art. 4: „(1) Consiliul Local al Municipiului Constanța exercită toate drepturile și execută toate obligațiile ce decurg din calitatea de acționar minoritar la Compania Națională «Administrația Porturilor Maritime» — S.A. Constanța.

(2) *Reprezentanții Consiliului Local al Municipiului Constanța în Adunarea generală a acționarilor a Companiei Naționale «Administrația Porturilor Maritime» — S.A. Constanța sunt numiți și revocați prin hotărâre a consiliului local, iar membrii consiliului de administrație sunt numiți proporțional cu participarea la capitalul social și sunt revocați prin hotărâre a Adunării generale a acționarilor a Companiei Naționale «Administrația Porturilor Maritime» — S.A. Constanța.*”

12. Prevederile constituționale invocate în motivarea excepției sunt cele cuprinse în art. 121 alin. (2) privind autoritățile administrației publice locale și art. 136 alin. (1) și (2) referitoare la formele proprietății și la garantarea și ocrotirea prin lege a proprietății publice.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că motivarea acesteia se referă, în esență, la următorul aspect: transmiterea dreptului de proprietate al statului asupra unui pachet de acțiuni deținute la Compania Națională „Administrația Porturilor Maritime” — S.A. Constanța către Consiliul Local al Municipiului Constanța este de natură a încălca dreptul de proprietate al statului și al unităților administrativ-teritoriale, astfel cum este prevăzut în art. 136 alin. (2) din Constituție, precum și statutul juridic de autoritate administrativă a consiliului local, astfel cum acesta este reglementat prin art. 121 alin. (2) din Constituție și prin Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 20 februarie 2007, deoarece consiliile locale, în calitate de autorități deliberative ale administrației publice locale, nu sunt persoane juridice, și, în consecință, neavând patrimoniu propriu, nu pot fi titulari de drepturi și obligații.

14. Analizând aceste susțineri, Curtea reține că, potrivit art. 121 alin. (2) din Constituție, dispoziții dezvoltate, la nivel infraconstituțional, de art. 23 alin. (1) și art. 36 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 215/2001, consiliul local este un organ deliberativ cu caracter colegial, prin care se realizează autonomia locală în comune, orașe și municipii. În acest sens, în calitate de autoritate a administrației publice locale, consiliul local exercită atribuții privind administrarea domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, respectiv comune, orașe și municipii. Pe de altă parte, conform art. 21 alin. (1) din Legea nr. 215/2001, unitățile administrativ-teritoriale sunt persoane juridice de drept public, cu capacitate juridică deplină și patrimoniu propriu, titulari ale drepturilor și obligațiilor ce decurg din contractele privind administrarea bunurilor care aparțin domeniului public și privat în care acestea sunt parte. Rezultă așadar că, în calitate de autoritate deliberativă a administrației publice locale, consiliul local nu are personalitate juridică și prin urmare nu poate avea patrimoniu propriu, astfel încât nu poate exercita drepturi și obligații proprii în cadrul raporturilor juridice. Dimpotrivă, unitatea administrativ-teritorială, în calitate de subiect de drept public titular de patrimoniu, în sensul de drepturi și obligații pe care le exercită în legătură cu bunurile din domeniul său public sau privat, este reprezentată în cadrul raporturilor juridice de către consiliul local, acesta din urmă exercitând drepturile și asumându-și obligațiile existente în patrimoniul unității administrativ-teritoriale.

15. Aplicând acest considerente de principiu la prezenta cauză, Curtea reține că transmiterea dreptului de proprietate asupra pachetului de acțiuni deținut de stat, prin Ministerul Transporturilor, către Consiliul Local al Municipiului Constanța, iar nu către Municipiul Constanța, contravine dispozițiilor art. 121 alin. (2) din Constituție, prin încălcarea statutului juridic constituțional și legal de autoritate administrativă a consiliului local, care nu poate fi el însuși titular de drepturi și obligații asupra bunurilor domeniiale, ci doar să le exercite în numele unității administrativ-teritoriale pe care o reprezintă.

16. În legătură cu susținerile privind încălcarea dreptului de proprietate privată a statului, Curtea reține că, deși sunt invocate dispozițiile constituționale cuprinse în art. 136 alin. (1) și (2), referitoare la formele proprietății și la garantarea și ocrotirea prin lege a proprietății publice, în realitate, având în vedere că excepția de neconstituționalitate se referă la un act normativ prin care s-a realizat un transfer de acțiuni ce alcătuiesc capitalul social al unei companii naționale la care statul este acționar majoritar, operațiune juridică ce privește bunuri aflate în proprietatea privată a statului, nu poate fi vorba decât de o invocare a dispozițiilor art. 44 alin. (1) teza întâi și alin. (2) teza întâi din Constituție, potrivit cărora dreptul de proprietate și proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular.

17. Analizând din această perspectivă prevederile Legii nr. 216/2008, Curtea reține că diminuarea participației statului la societățile comerciale la care acesta este acționar se poate face, potrivit art. 4 din Legea nr. 137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 215 din 28 martie 2002, numai prin următoarele modalități: a) vânzarea de acțiuni, b) majorarea de capital social prin aport de capital privat, b1) majorarea capitalului social prin aport de capital, în cazul societăților comerciale aflate în portofoliul Ministerului Economiei și Comerțului, c) transferul cu titlu gratuit sau vânzarea activelor cu caracter social sau orice combinație a metodelor prevăzute la lit. a)–c). Pe de altă parte, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 381 din 29 decembrie 1997, cu modificările și completările ulterioare, reglementând cadrul juridic pentru desfășurarea procesului de privatizare, prevede vânzarea de acțiuni la societățile comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar, indiferent de numărul acțiunilor pe care le deține, inclusiv la societățile naționale, companiile naționale și celelalte societăți comerciale rezultate din reorganizarea regiilor autonome de interes național sau local, pe baza principiului formării prețului de vânzare în baza raportului dintre cerere și ofertă, iar potrivit art. 3 lit. e) teza finală din acest act normativ, cumpărător al acțiunilor nu poate fi o persoană juridică română de drept public.

18. Având în vedere cele de mai sus, Curtea reține că, *de lege lata*, în acord cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 88/1997 și ale Legii nr. 137/2002, printre modalitățile diminuării participației statului la companiile naționale la care acesta este acționar nu se regăsește transferul de acțiuni cu titlu gratuit. Dimpotrivă, potrivit art. 4 din Legea nr. 137/2002, diminuarea

participației statului se poate face prin vânzarea de acțiuni, iar transferul cu titlu gratuit este posibil numai în ceea ce privește active cu caracter social (de tipul creșe, grădinițe, cabinete medicale, dispensare, cămine de nefamiliști sau blocuri de locuințe, cantine, centrale sau puncte termice, grupuri școlare de orice tip, baze sportive și de agrement, indiferent de tipul acestora, utilități de interes local sau zonal, gospodării-anexe și alte asemenea active, inclusiv dotările și terenul aferent acestora, în sensul art. 3 lit. d) din Legea nr. 137/2002), transferul acestora din urmă fiind reglementat, în art. 15 din acest act normativ, cu titlu gratuit și cu prioritate către autoritățile administrației publice locale sau instituții publice. Prin urmare, potrivit legislației în vigoare, transferul de acțiuni deținute de stat la Compania Națională „Administrația Porturilor Maritime” — S.A. Constanța nu s-ar putea realiza decât prin vânzare, în cadrul unui proces de privatizare.

19. În speță, problema care se impune a fi analizată, din punct de vedere al constituționalității măsurii reglementate prin actul normativ criticat, este aceea a încălcării dreptului de proprietate privată al statului, având în vedere că, *de lege lata*, nu este posibil un transfer cu titlu gratuit al acțiunilor deținute de stat la companii naționale, acesta realizându-se doar în cadrul unui proces de privatizare, prin vânzare.

Din această perspectivă, Curtea reține că încălcarea dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 44 alin. (1) teza întâi și alin. (2) teza întâi se impune a fi analizată în corelare cu prevederile art. 135 alin. (2) lit. b) din Constituție, potrivit cărora statul are obligația să asigure protejarea intereselor naționale în activitatea economică. Așa cum a reținut Curtea Constituțională în jurisprudența sa, drepturile fundamentale consacrate prin Constituție nu au o existență abstractă, ele exercitându-se în corelare și coroborare cu celelalte prevederi constituționale. Această interdependență funcțională determină atât cadrul în care aceste drepturi se exercită, cât și conținutul material concret al acestora. Prin urmare, drepturile fundamentale, cum este, în speță, dreptul de proprietate privată al statului, sunt influențate de principiile constituționale de bază care călăuzesc însăși existența statului, între care se află și principiul protejării intereselor naționale în activitatea economică. Mai mult, acțiunea statului în concordanță cu interesul național se constituie într-o garanție a cetățenilor referitoare la protecția propriilor drepturi și libertăți. (A se vedea, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 1.533 din 28 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 20 decembrie 2011, precum și Decizia Curții Constituționale nr. 80 din 16 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 246 din 7 aprilie 2014, paragraful 397). Din această perspectivă, în prezenta cauză, Curtea reține că transferul cu titlu gratuit a 20% din pachetul de acțiuni deținut de stat la Compania Națională „Administrația Porturilor Maritime” — S.A. Constanța este în dezacord cu principiul esențial al modalității de diminuare a participației statului în economie, respectiv acela al vânzării acțiunilor la cel mai bun preț obținut, în vederea promovării intereselor generale ale societății, ceea ce contravine dispozițiilor art. 44 alin. (1) teza întâi și alin. (2) teza întâi, precum și art. 135 alin. (2) lit. b) din Constituție.

20. Pe de altă parte, Curtea reține că, potrivit jurisprudenței sale (Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 19 februarie 2014, paragraful 146), vânzarea de acțiuni sau trecerea cu titlu gratuit a acestora în proprietatea privată a unei unități administrativ-teritoriale, cum este și cazul de față, reprezintă un act de dispoziție cu privire la capitalul social al societății, care nu ține de competența de legiferare a Parlamentului, ci de cea de administrare a bunurilor proprietate publică/privată a statului, care aparține, în mod exclusiv, Guvernului.

21. În acest context, Curtea reține că legea, ca act juridic al Parlamentului, reglementează relații sociale generale, fiind, prin esența și finalitatea ei constituțională, un act cu aplicabilitate generală. Or, în măsura în care domeniul de incidență a reglementării este determinat concret, dată fiind rațiunea *intuitu personae* a reglementării, aceasta are caracter individual, ea fiind concepută nu pentru a fi aplicată unui număr nedeterminat de cazuri concrete, în funcție de încadrarea lor în ipoteza normei, ci, *de plano*, într-un singur caz, prestabilit fără echivoc (a se vedea Decizia nr. 600 din 9 noiembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.060 din 26 noiembrie 2005, Decizia nr. 970 din 31 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 796 din 22 noiembrie 2007 sau Decizia nr. 494 din 21 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 819 din 21 decembrie 2013).

22. Aplicând aceste considerente de principiu la prezenta cauză, Curtea reține că legea supusă controlului de constituționalitate are un veritabil caracter individual, fiind adoptată nu în vederea aplicării unui număr nedeterminat de cazuri concrete, ci într-un singur caz prestabilit, respectiv pentru transmiterea pachetului de acțiuni deținut de stat, reprezentat de Ministerul Transporturilor, către Municipiul Constanța,

25. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată direct de Avocatul Poporului și constată că Legea nr. 216/2008 privind transmiterea cu titlu gratuit a unui pachet de 1.369.125 de acțiuni deținute de stat la Compania Națională „Administrația Porturilor Maritime” — S.A. Constanța, reprezentând 20% din capitalul social, către Consiliul Local al Municipiului Constanța este neconstituțională, în ansamblu.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 16 octombrie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Pentru magistrat-asistent

Irina-Loredana Gulie

semnează, în temeiul art. 426 alin. (4)

din Codul de procedură civilă,

prim-magistrat-asistent,

Marieta Safta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 681

din 13 noiembrie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 55 alin. (4) lit. k¹)
din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal

Augustin Zegrean	— președinte
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 55 alin. (4) lit. k¹) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, excepție ridicată de Dan Jitaru în Dosarul nr. 7.348/117/2013 al Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale. Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 360D/2014.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 16 octombrie 2014, în prezența reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu, și au fost consemnate în încheierea din acea dată, când, având nevoie de timp pentru a delibera, Curtea, în conformitate cu prevederile art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a amânat pronunțarea pentru data de 13 noiembrie 2014, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

3. Prin Încheierea civilă din 28 februarie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 7.348/117/2013, **Tribunalul Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 55 alin. (4) lit. k¹) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Dan Jitaru într-o cauză având ca obiect contencios administrativ fiscal.

4. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul acesteia arată că este încadrat în grad de handicap accentuat (fiind diagnosticat cu scleroză multiplă) și realizează venituri din profesii liberale (exercită profesia de avocat). Susține, în esență, că prevederile art. 55 alin. (4) lit. k¹) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal sunt neconstituționale în măsura în care induc „o discriminare directă a persoanelor încadrate în grad de handicap care realizează venituri din profesii liberale față de persoanele care realizează venituri din salarii, în sensul în care veniturile salariale nu sunt impozabile, iar veniturile din profesii liberale sunt supuse impozitării.”

5. **Tribunalul Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale** apreciază că „excepția ar putea fi găsită ca fiind întemeiată, în măsura în care se poate interpreta că textul criticat induce o discriminare directă în raport de cele două categorii de venituri realizate de aceleași persoane încadrate în grad de handicap grav sau accentuat, respectiv de apartenența persoanelor care realizează veniturile la profesiile liberale sau la celelalte profesii salarizate, cu încălcarea art. 16 din Constituție,

și în măsura în care textul legal contravine principiului așezării juste a sarcinilor fiscale, prevăzut de art. 56 din Constituție”.

6. În conformitate cu prevederile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

7. **Avocatul Poporului** consideră că prevederile art. 55 alin. (4) lit. k¹) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal sunt constituționale. În acest sens, arată că nu poate fi reținută critica formulată prin raportare la dispozițiile art. 16 și art. 56 din Constituție, deoarece autorul excepției vizează mai degrabă o lacună a legii, solicitând, în realitate, o completare a dispozițiilor legale criticate în sensul de a se prevedea că sunt scutite de la plata impozitului și veniturile obținute din exercitarea profesiilor liberale. Or, o atare critică privind o omisiune de reglementare nu are relevanță constituțională.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1) și (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 55 alin. (4) lit. k¹) din cap. III intitulat „*Venituri din salarii*” al titlului III — *Impozitul pe venit* din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, lege publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003. Textul de lege criticat are următorul conținut:

— Art. 55 alin. (4) lit. k¹): „*Definirea veniturilor din salarii [...]*
Următoarele sume nu sunt incluse în veniturile salariale și nu sunt impozabile, în înțelesul impozitului pe venit: [...]
k¹) veniturile din salarii realizate de către persoanele fizice cu handicap grav sau accentuat;”.

11. În susținerea neconstituționalității acestor prevederi legale, autorul excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1) potrivit cărora „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări*”, art. 50 referitor la *Protecția persoanelor cu handicap* și a celor ale art. 56 referitor la *Contribuții financiare*. De asemenea, apreciază că este încălcat și art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitor la *Interzicerea discriminării*.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autorul acesteia deduce neconstituționalitatea art. 55 alin. (4) lit. k¹) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal din faptul că aceste prevederi de lege instituie o discriminare între persoanele încadrate în grad de handicap grav sau accentuat, întrucât, potrivit textului de lege criticat, veniturile din salarii

realizate de către această categorie de persoane nu sunt impozabile, neexistând însă o reglementare similară și în cazul persoanelor fizice cu handicap grav sau accentuat care realizează venituri din profesii libere, în sensul scutirii și a acestora de la plata impozitului pe aceste venituri.

13. Din perspectiva criticii formulate, Curtea reține următoarele:

14. Analizând cadrul legislativ relevant în prezenta cauză, Curtea reține că inițial soluția legislativă criticată era cuprinsă în art. 26 lit. a) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 3 ianuarie 2008, care prevedea că „*Persoanele cu handicap grav sau accentuat beneficiază de următoarele facilități fiscale:*

a) *scutire de impozit pe veniturile din salarii și indemnizații de natură salarială;*

Aceste prevederi de lege au fost modificate prin Legea nr. 360/2009 pentru modificarea lit. a) a art. 26 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 800 din 24 noiembrie 2009, în sensul că „*Persoanele cu handicap grav sau accentuat beneficiază de următoarele facilități fiscale:*

a) *scutire de impozit pe veniturile din salarii, indemnizații de natură salarială și pensii;*”

Ulterior, art. 26 lit. a) din Legea nr. 448/2006 a fost abrogat prin art. I pct. 153 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 689 din 13 octombrie 2009, iar prin art. I pct. 3 din Legea nr. 76/2010 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, lege publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 11 mai 2010, se prevede că art. 55 alin. (4) lit. k¹) din Codul fiscal se modifică și va avea următorul cuprins: „*Următoarele sume nu sunt incluse în veniturile salariale și nu sunt impozabile, în înțelesul impozitului pe venit:*

«k¹) *veniturile din salarii realizate de către persoanele fizice cu handicap grav sau accentuat;*»”

Așa fiind, Curtea constată că soluția legislativă cuprinsă inițial în art. 26 lit. a) din Legea nr. 448/2006 a fost preluată în cuprinsul art. 55 alin. (4) lit. k¹) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, text de lege criticat în speță.

15. În acest context, Curtea reține că soluția legislativă criticată în prezenta cauză a mai făcut obiect al controlului de constituționalitate, în acest sens fiind Decizia nr. 88 din 5 februarie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 158 din 29 februarie 2008, prin care Curtea a constatat că, „Textul legal criticat acordă facilități fiscale numai persoanelor cu handicap care obțin venituri din salarii și indemnizații de natură salarială, deși ar fi trebuit să cuprindă toate persoanele cu handicap grav sau accentuat.”

16. Critici similare au fost formulate și din perspectiva unei discriminări instituite între persoanele cu handicap grav sau accentuat în ceea ce privește scutirile pe impozitul pe venit, în sensul includerii în această categorie și a veniturilor din pensii realizate de persoanele cu handicap grav sau accentuat, nu numai a veniturilor obținute din salarii de către aceste persoane.

17. În acest sens, prin Decizia nr. 1.237 din 6 octombrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 832 din 3 decembrie 2009, autorul excepției din aceea cauză preciza faptul că „statutul său de persoană cu handicap îl plasează într-o situație egală cu cea a celorlalte persoane cu același statut care se bucură de scutiri de impozit” și că „beneficiul scutirii de impozit ar trebui acordat și pensionarilor”. Prin această decizie, Curtea a reținut că, „într-adevăr, [...] existența unui handicap

presupune, pentru toate persoanele care se confruntă cu aceasta, eforturi comparabile de adaptare la condițiile de trai. Se poate susține că, în această lumină, sursa veniturilor obținute nu poate plasa persoanele cu handicap într-o situație mai avantajoasă sau mai puțin avantajoasă.” Cu toate acestea, Curtea a apreciat că „opțiunea legiuitorului pentru acordarea unor scutiri de impozit nu a fost arbitrară, ci întemeiată pe o serie de considerente obiective”.

18. De asemenea, prin Decizia nr. 320 din 23 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 294 din 5 mai 2010, autorul excepției de neconstituționalitate din aceea speță susținea că reglementarea legală este neconstituțională în măsura în care limitează sfera persoanelor cu handicap care beneficiază de scutire de impozit numai la salariați, fără a prevedea și pensionarii, instituind astfel o discriminare între persoanele care fac parte din aceeași categorie. În acest sens, s-a invocat faptul că art. 50 din Constituție are în vedere măsuri de protecție socială pentru toate persoanele cu handicap, nu doar pentru unele dintre acestea. Analizând critica formulată, în considerentele acelei decizii, Curtea a reținut faptul că „legiuitorul a înțeles să modifice cadrul normativ aplicabil persoanelor cu handicap grav sau accentuat în ceea ce privește scutirile de impozitul pe venit. Acest lucru rezultă din adoptarea Legii nr. 22/2010 pentru completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 144 din 4 martie 2010, al cărei articol unic introduce în cuprinsul Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal un nou articol, articolul 70¹, care stabilește că «Prevederile referitoare la reținerea impozitului pe venitul din pensii nu se aplică venutului din pensii realizat de persoanele cu handicap grav sau accentuat.»” Curtea precizează faptul că Legea nr. 22/2010 a fost ulterior abrogată prin art. III din Legea nr. 76/2010 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, iar prin art. I pct. 4 din acest act normativ a fost introdus în Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal un nou articol, respectiv articolul 68¹, intitulat „Venituri neimpozabile”, care prevede că „Nu sunt venituri impozabile veniturile din pensii realizate de către persoanele fizice cu handicap grav sau accentuat”.

19. Așa fiind, Curtea constată că legiuitorul a corectat situația anterioară, chiar în sensul criticilor formulate de autorii excepțiilor de neconstituționalitate, statuând că beneficiază de scutirile de impozitul pe venit, pe lângă veniturile din salarii realizate de către persoanele fizice cu handicap grav sau accentuat, și veniturile din pensii realizate de aceeași categorie de persoane.

20. În aceste condiții, referitor la critica de neconstituționalitate formulată în prezenta cauză, Curtea apreciază că facilitățile fiscale conferite de legiuitor au fost acordate tocmai în considerarea calității de persoană cu handicap grav sau accentuat, și nu în funcție de sursa veniturilor realizate, așa încât de aceste facilități fiscale ar trebui să beneficieze toate persoanele aflate în această situație.

21. În acest context, Curtea observă că art. 50 din Constituție consacră dreptul persoanelor cu handicap de a se bucura de o protecție specială, sens în care statul trebuie să asigure realizarea unei politici naționale de egalitate a șanselor, de prevenire și de tratament al handicapului, în vederea participării efective a persoanelor cu handicap la viața comunității. Pentru a da eficiență acestei norme constituționale, legiuitorul a reglementat un ansamblu de drepturi și măsuri puse la dispoziția persoanelor cu handicap pentru a facilita integrarea și incluziunea socială a acestora, având în vedere tocmai statutul lor special.

22. Astfel, Curtea reține că Legea nr. 448/2006 a statuat principiile care stau la baza protecției persoanelor cu handicap,

printre care și prevenirea și combaterea discriminării, egalizarea șanselor, egalitatea de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă. De asemenea, art. 6 lit. h) din acest act normativ prevede că persoanele cu handicap beneficiază, printre altele, și de drepturi la facilități fiscale, însă în mod egal, fără discriminare, în considerarea dispozițiilor constituționale ale art. 50 teza întâi potrivit căreia „*Persoanele cu handicap se bucură de protecție specială*”.

23. Pe cale de consecință, Curtea constată că statutul de persoană cu handicap trebuie să îi plaseze într-o poziție egală pe toți cei care au acest statut, care trebuie să se bucure în aceeași măsură de aceleași facilități fiscale, în speță fiind vorba de scutiri de impozit pe veniturile realizate. În mod contrar, se instituie o situație discriminatorie în cadrul aceleiași categorii de persoane, care este contrară principiului egalității în drepturi a cetățenilor, prevăzut de art. 16 alin. (1) din Constituție.

24. Așa fiind, Curtea apreciază că opțiunea legiuitorului pentru acordarea unor scutiri de impozit pentru persoanele cu

handicap grav sau accentuat care realizează venituri din salarii a fost justificată de necesitatea protejării veniturilor obținute de către acestea, fiind întemeiată pe o serie de considerente obiective, și anume încurajarea persoanelor cu handicap să se integreze în masa activă a populației. Așa fiind, pe considerentul egalității de tratament între persoanele cu handicap grav sau accentuat, facilitățile fiscale aplicate veniturilor de natură salarială ar trebui să se extindă și asupra veniturilor obținute din activități independente — profesii libere, așa cum, de altfel, legiuitorul a înțeles să le extindă și asupra veniturilor realizate din pensii de către persoanele cu handicap grav sau accentuat.

25. Prin urmare, având rolul de garant al drepturilor și libertăților cetățenești, Curtea Constituțională nu poate ignora această situație discriminatorie născută în cadrul aceleiași categorii de persoane, în speță persoane cu handicap grav sau accentuat, cu consecința înfrângerii exigențelor constituționale ale art. 16 alin. (1) potrivit căreia „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări*”.

26. Pentru argumentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Dan Jitaru în Dosarul nr. 7.348/117/2013 al Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale și constată că prevederile art. 55 alin. (4) lit. k¹) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal sunt constituționale în măsura în care se interpretează că nu sunt venituri impozabile, în înțelesul impozitului pe venit, veniturile realizate în mod individual din exercitarea unei profesii libere de către persoanele cu handicap grav sau accentuat.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 13 noiembrie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

